

DIREKTIVA 2001/42/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 27. lipnja 2001.
o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš

Uključena i prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice 2016/13/MC-EnC od 14. listopada 2016. o izmjenama i dopunama Ugovora o uspostavi Energetske zajednice i prilagodbi i provedbi Direktive 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.¹

Članak 1.
Ciljevi

Cilj ove Direktive je osigurati visok stupanj zaštite okoliša i doprinijeti uključivanju pitanja okoliša u izradu i usvajanje planova i programa s ciljem poticanja održivog razvoja, osiguravajući, u skladu s ovom Direktivom, da se za određene planove i programe koji bi mogli imati značajne učinke na okoliš provede procjena okoliša.

Članak 2.
Definicije

Za potrebe ove Direktive:

- (a) “planovi i programi” znači planovi i programi, uključujući i one koje sufinancira Europska unija ili međunarodne financijske institucije, kao i sve njihove promjene:
 - koji podliježu izradi i/ili usvajanju od strane tijela na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini ili koje je tijelo izradilo za usvajanje u zakonodavnom postupku Parlamenta ili Vlade, i
 - koji su propisani zakonodavnim, regulatornim ili administrativnim odredbama;
- (b) “procjena okoliša” znači izrada izvješća o okolišu, obavljanje savjetovanja, uzimanje u obzir izvješća o okolišu i rezultata savjetovanja u donošenju odluka, te prikupljanje informacija o odluci u skladu s člancima 4. do 9;
- (c) “izvješće o okolišu” znači dio dokumentacije plana ili programa koja sadrži informacije koji se zahtijevaju u članku 5. i Prilogu I.;
- (d) “javnost” znači jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba i, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili praksom, njihove udruge, organizacije ili skupine.

Članak 3.
Područje primjene

- 1. Procjena okoliša u skladu s člancima 4. do 9. provodi se za planove i programe iz stavaka 2. do 4. koji bi mogli imati značajne učinke na okoliš.
- 2. Podložno stavku 3., procjena okoliša provodi se za sve planove i programe:
 - (a) koji su izrađeni za mrežnu energiju, ili, pod uvjetom da sadrže probleme povezane s mrežnom energijom, u područjima poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, prijevoza, gospodarenja otpadom, gospodarenja vodama, telekomunikacija, turizma, prostornog planiranja ili uporabe zemlje i koji određuju okvir za buduće

¹ Prilagodbe donesene Odlukom 2016/13/MC-EnC istaknute su plavom bojom.

odobranje za provedbu projekata navedenih u prilogima I. i II. Direktivi 2011/92/EU; ili

- (b) za koje je, s obzirom na moguć učinak na područja, utvrđeno da zahtijevaju procjenu prema članku 6. ili 7. Direktive 92/43/EEZ.
3. Za planove i programe iz stavka 2. kojima se određuje uporaba malih površina na lokalnoj razini i manje promjene planova i programa iz stavka 2. potrebna je procjena okoliša samo ako Ugovorna strana utvrdi da bi mogli imati značajne učinke na okoliš.
4. Ugovorne strane utvrđuju da li bi planovi i programi, osim onih iz stavka 2., kojima se određuje okvir za buduće odobranje provedbe projekata, mogli imati značajne učinke na okoliš.
5. Ugovorne strane utvrđuju da li bi planovi ili programi iz stavaka 3. i 4. mogli imati značajne učinke na okoliš, i to ili preispitivanjem pojedinačnih slučajeva ili određivanjem vrsta planova i programa ili kombinacijom oba pristupa. U tu svrhu Ugovorne strane u svim slučajevima uzimaju u obzir odgovarajuće kriterije utvrđene u Prilogu II. kako bi osigurale da su planovi i programi s mogućim značajnim učincima na okoliš obuhvaćeni ovom Direktivom.
6. Prilikom pojedinačnog preispitivanja slučajeva te prilikom određivanja vrsta planova i programa u skladu sa stavkom 5. traži se mišljenje tijela iz članka 6. stavka 3.
7. Ugovorne strane osiguravaju da su njihovi zaključci prema stavku 5., uključujući i razloge zbog kojih nije potrebno provesti procjenu okoliša prema člancima 4. do 9., dostupni javnosti.
8. Sljedeći planovi i programi ne podliježu ovoj Direktivi:
- planovi i programi koji služe isključivo u svrhe nacionalne obrane ili u civilnim hitnim slučajevima,
 - planovi i programi koji se odnose na financije i proračun.
9. <...>²

Članak 4.

Opće obveze

1. Procjena okoliša iz članka 3. obavlja se tijekom izrade plana ili programa, te prije njegovog usvajanja ili upućivanja u zakonodavni postupak.
2. Zahtjevi ove Direktive se ili uključuju u postojeće postupke Ugovornih strana za usvajanje planova i programa ili se ugrađuju u postupke uspostavljene za usklađivanje s ovom Direktivom.
3. Kada planovi i programi čine dio hijerarhije, s ciljem izbjegavanja udvostručivanja procjene Ugovorne strane uzimaju u obzir činjenicu da se, u skladu s ovom Direktivom, procjena provodi na različitim razinama hijerarhije. Radi, *inter alia*, izbjegavanja udvostručivanja procjene Ugovorne strane primjenjuju članak 5. stavke 2. i 3.

Članak 5.

Izvešće o okolišu

1. Kada se procjena okoliša zahtijeva prema članku 3. stavku 1. sastavlja se izvješće o okolišu u kojem se utvrđuju, opisuju i procjenjuju mogući značajni učinci provođenja plana ili

² <...> označava tekst Direktive 2001/42/EZ koji nije primjenjiv u Ugovornim stranama Energetske zajednice (za relevantne dijelove teksta vidjeti Odluku Ministarskog vijeća 2016/13/MC-EnC).

programa na okoliš kao i razumna alternativna rješenja, uzimajući u obzir ciljeve i zemljopisno područje primjene plana i programa. Informacije koje se u tu svrhu daju navedene su u Prilogu I.

2. Izvješće o okolišu sastavljeno prema stavku 1. sadrži informacije koje se mogu razumno zahtijevati, uzimajući u obzir trenutačna saznanja i metode procjene, sadržaje i razinu obuhvata plana ili programa, njegovu fazu u postupku donošenja i razmjer u kojem se određena pitanja primjerenije procjenjuju na različitim razinama u tom postupku, kako bi se izbjeglo udvostručivanje procjene.

3. Relevantne informacije koje su dostupne o učincima planova i programa na okoliš i koje su dobivene na drugim razinama donošenja odluka ili kroz drugo zakonodavstvo Zajednice mogu se upotrijebiti za pružanje informacija iz Priloga I.

4. Pri odlučivanju o sadržaju i razini obuhvata informacija koje se moraju uključiti u izvješće o okolišu, savjetuju se tijelâ iz članka 6. stavka 3.

Članak 6. **Savjetovanja**

1. Nacrt plana ili programa i izvješće o okolišu sastavljeno u skladu s člankom 5. dostupni su tijelima iz stavka 3. ovog članka i javnosti.

2. Tijelima iz stavka 3. i javnosti iz stavka 4. osigurava se pravovremena i učinkovita prilika u odgovarajućim vremenskim okvirima da prije usvajanja plana ili programa ili njegovog upućivanja u zakonodavni postupak izraze svoje mišljenje o nacrtu plana ili programa i priloženom izvješću o okolišu.

3. **Ugovorne strane** određuju tijela s kojima se treba savjetovati, a koja bi, zbog svojih specifičnih odgovornosti za okoliš, mogla biti nadležna za učinke provođenja planova i programa na okoliš.

4. **Ugovorne strane** utvrđuju tko se smatra javnošću za potrebe stavka 2., uključujući i javnost na koju utječe ili bi moglo utjecati ili koja ima interes u donošenju odluka podložno ovoj Direktivi, uključujući relevantne nevladine organizacije, kao što su one koje promiču zaštitu okoliša i druge zainteresirane organizacije.

5. **Ugovorne strane** utvrđuju detaljne aranžmane za informiranje tijelâ i javnosti i savjetovanje s njima.

Članak 7. **Prekogranično savjetovanje**

1. Kada **Ugovorna strana** smatra da bi provođenje plana ili programa koji se izrađuje u odnosu na njezino državno područje moglo imati značajne učinke na okoliš druge **Ugovorne strane** ili kada **Ugovorna strana** na koju bi to moglo značajno utjecati to zatraži, **Ugovorna strana** na čijem se državnom području plan ili program izrađuje, prije njegovog usvajanja ili upućivanja u zakonodavni postupak drugoj **Ugovornoj strani kao i Tajništvu** dostavlja presliku nacrta plana i programa i odgovarajuće izvješće o okolišu,.

2. Kada se **Ugovornoj strani** pošalje primjerak nacrta plana ili programa i izvješća o okolišu iz stavka 1., ona drugoj **Ugovornoj strani** javlja želi li prije usvajanja plana ili programa ili njegovog upućivanja u zakonodavni postupak započeti savjetovanje i, ako tako navede, dotična **strana** započinje savjetovanje oko mogućih prekograničnih učinaka provođenja plana ili programa na okoliš i predviđenih mjera za smanjenje ili uklanjanje takvih učinaka.

Kada dođe do takvih savjetovanja, dotične [strane](#) usuglašavaju se o detaljnim postupcima kako bi se osiguralo da se tijela iz članka 6. stavka 3. i javnost iz članka 6. stavka 4. [Ugovorne strane](#) na koju bi to moglo značajno utjecati, informiraju i da im se pruži prilika da dostave svoje mišljenje unutar razumnog vremenskog okvira.

3. Kada su [Ugovorne strane](#) dužne započeti savjetovanje prema ovom članku, one se na početku takvih savjetovanja usuglašavaju o razumnom vremenskom okviru za njihovo trajanje.

Članak 8.

Donošenje odluka

U tijeku izrade plana ili programa i prije njegovog usvajanja ili upućivanja u zakonodavni postupak, uzima se u obzir izvješće o okolišu sastavljeno prema članku 5., mišljenja izražena prema članku 6. i rezultate bilo kojih započetih prekograničnih savjetovanja prema članku 7.

Članak 9.

Informiranost o odluci

1. [Ugovorne strane](#) osiguravaju da se, kada se plan ili program usvoji, tijela iz članka 6. stavka 3., javnost i [svaka strana](#) uključena u savjetovanje na temelju članka 7. informiraju i da im je dostupno sljedeće:

- (a) plan i program kako je usvojen;
- (b) izjava u kojoj je sažeto izneseno kako su pitanja okoliša uključena u plan ili program i kako se izvješće o okolišu sastavljeno prema članku 5., mišljenja izražena prema članku 6. i rezultati savjetovanja poduzetih prema članku 7. uzimaju u obzir u skladu s člankom 8., i koji su razlozi za odabir plana ili programa kako je usvojen, s obzirom na ostala razmotrena razumna alternativna rješenja; te
- (c) mjere o praćenju o kojima je odluka donesena u skladu s člankom 10.

2. Detaljne odredbe u pogledu informiranja iz stavka 1. određuju [Ugovorne strane](#).

Članak 10.

Praćenje

1. [Ugovorne strane](#) prate značajne učinke provođenja plana i programa na okoliš kako bi, *inter alia*, u ranoj fazi utvrdile nepredviđene nepovoljne učinke i bile u mogućnosti poduzeti prikladne mjere otklanjanja.

2. Radi zadovoljavanja uvjeta iz stavka 1., postojeće odredbe o praćenju, ako su odgovarajuće, mogu se koristiti s ciljem izbjegavanja udvostručivanja praćenja.

Članak 11.

Odnos s ostalim zakonodavstvom Zajednice

1. Procjena okoliša koja se provodi na temelju ove Direktive ne dovodi u pitanje zahtjeve iz Direktive 2011/92/EU kao ni bilo koje druge zahtjeve prava Zajednice.

2. [Ugovorne strane](#) mogu omogućiti koordinirane ili zajedničke postupke ispunjavanja zahtjeva relevantnog zakonodavstva [Energetske](#) zajednice za planove i programe za koje obveza provođenja procjena učinaka na okoliš proizlazi istodobno iz ove Direktive i ostalog zakonodavstva [Energetske](#) zajednice kako bi, *inter alia*, izbjegle udvostručivanje procjene.

3. Za planove i programe koje sufinanciraju međunarodne financijske institucije procjena okoliša u skladu s ovom Direktivom provodi se u skladu s posebnim odredbama u relevantnom zakonodavstvu Energetske zajednice.

Članak 12.

Informiranje, izvješćivanje i preispitivanje

1. Ugovorne strane i Tajništvo razmjenjuju informacije o iskustvu stečenom u primjeni ove Direktive.
2. Ugovorne strane osiguravaju da su izvješća o okolišu zadovoljavajuće kvalitete kako bi ispunili zahtjeve ove Direktive, te obavješćuju Tajništvo o mjerama koje poduzimaju u vezi s kvalitetom tih izvješća.
3. <...>
4. <...>

Članak 13.³

Provedba Direktive

1. Ugovorne strane obavješćuju Tajništvo Energetske zajednice o zakonima i drugim propisima koje donose radi usklađivanja s relevantnim odredbama ove Direktive, u skladu s člankom 12. Ugovora o uspostavi Energetske zajednice prije 1. siječnja 2018.

Kada Ugovorne strane donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na Odluku 2016/13/MC-EnC i ovu Direktivu, ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju Ugovorne strane.

2. Ugovorne strane Tajništvu Energetske zajednice dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi Odluka 2016/13/MC-EnC i ova Direktiva.

Ugovorne strane provode odredbe usvojene Odlukom 2016/13/MC-EnC najkasnije do 31. ožujka 2018.

3. Obveza iz članka 4. stavka 1. primjenjuje se na planove i programe čiji je prvi formalni pripremni akt kasniji od datuma navedenog u stavku 1. Planovi i programi čiji je prvi formalni pripremni akt raniji od tog datuma, a koji su usvojeni ili upućeni u zakonodavni postupak više od 24 mjeseca nakon toga, podliježu obvezi iz članka 4. stavka 1, osim ako Ugovorne strane odluče u svakom pojedinačnom slučaju da to nije izvedivo, te informiraju javnost o svojoj odluci.

4. Povrh mjera iz stavka 1. Ugovorne strane prije 21. srpnja 2004. Tajništvu dostavljaju odvojene informacije o vrstama planova i programa koji u skladu s člankom 3. mogu biti podložni procjeni okoliša na temelju ove Direktive. Tajništvo stavlja na raspolaganje te informacije Ugovornim stranama. Informacije će se redovno ažurirati.

³ Stavci 1. i 2. ovog članka odgovaraju članku 3. Odluke 2016/13/MC-EnC.

*Članak 14.*⁴
Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu danom donošenja Odluke Ministarskog vijeća 2016/13/MC-EnC [14. listopada 2016].

*Članak 15.*⁵
Adresati

Ova je Direktiva upućena Ugovornim stranama Ugovora o uspostavi Energetske zajednice.

⁴ Ovdje prikazani tekst odgovara članku 4. Odluke 2016/13/MC-EnC.

⁵ Ovdje prikazani tekst odgovara članku 5. Odluke 2016/13/MC-EnC.

PRILOG I.

INFORMACIJE IZ ČLANKA 5. STAVKA 1.

Sljedeće informacije treba pribaviti prema članku 5. stavku 1., podložno članku 5. stavcima 2. i 3.:

- (a) kratki pregled sadržaja, glavnih ciljeva plana ili programa i odnosa s drugim relevantnim planovima i programima;
- (b) relevantni aspekt postojećeg stanja okoliša i mogući razvoj okoliša ako ne dođe do provedbe plana ili programa;
- (c) značajke okoliša područjâ na koja bi se moglo značajno utjecati;
- (d) svi postojeći problemi okoliša koji su važni za plan ili program, posebno uključujući one koji se odnose na područja posebnog ekološkog značaja, kao što su područja određena na temelju direktiva 79/409/EEZ i 92/43/EEZ;
- (e) ciljevi zaštite okoliša uspostavljeni na međunarodnoj razini, razini Zajednice ili razini Ugovorne strane, koji su važni za plan ili program i način na koji su se ti ciljevi i druga pitanja okoliša uzeli u obzir tijekom izrade plana ili programa;
- (f) mogući značajni učinci ⁽¹⁾ na okoliš, uključujući biološku raznolikost, stanovništvo, zdravlje ljudi, faunu, floru, tlo, vode, zrak, klimatske čimbenike, materijalnu imovinu, kulturno-povijesnu baštinu, uključujući arhitektonsku i arheološku baštinu, krajobraz i međusobni odnos navedenih čimbenika;
- (g) mjere čija je namjena spriječiti, smanjiti i maksimalno neutralizirati sve nepovoljne značajne učinke provedbe plana ili programa na okoliš;
- (h) kratki pregled razlogâ za odabir razmotrenih alternativnih rješenja i opis načina provođenja procjene, uključujući eventualne poteškoće (kao što su tehnički nedostaci ili nedostatak znanja i iskustva) na koje se naišlo pri prikupljanju potrebnih informacija;
- (i) opis predviđenih mjera praćenja u skladu s člankom 10.;
- (j) sažetak informacija koje nisu tehničke prirode, a pribavljene su na temelju prethodnih točaka.

⁽¹⁾ Ovi učinci trebaju uključivati sekundarne, kumulativne, sinergijske, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne stalne i privremene, pozitivne i negativne učinke.

PRILOG II.

KRITERIJI ZA UTVRĐIVANJE MOGUĆIH ZNAČAJNIH UČINAKA NA OKOLIŠ IZ ČLANKA 3. STAVKA 5.

1. Karakteristike planova i programa, uzimajući u obzir posebno:
 - stupanj do kojeg plan ili program određuje okvir za projekte i druge aktivnosti bilo u odnosu na lokaciju, prirodu, veličinu i radne uvjete bilo po alociranju sredstava,
 - stupanj do kojeg plan ili program utječe na druge planove ili programe, uključujući i one u hijerarhiji,
 - relevantnost plana ili programa za uključivanje pitanja okoliša, posebno s ciljem promicanja održivog razvoja,
 - probleme okoliša relevantne za plan ili program,
 - relevantnost plana ili programa za provedbu zakonodavstva Zajednice u području okoliša (npr. planovi i programi vezani za gospodarenje otpadom ili zaštitu voda).
 2. Karakteristike učinaka i područja koje može biti pogođeno, uzimajući u obzir osobito:
 - vjerojatnost, trajanje, učestalost i reverzibilnost učinaka,
 - kumulativnu prirodu učinaka,
 - prekograničnu prirodu učinaka,
 - rizike za zdravlje ljudi ili okoliš (npr. zbog izvanrednih događaja),
 - veličinu i područje prostiranja učinaka (zemljopisno područje i broj stanovnika na koje će vjerojatno utjecati),
 - vrijednost i osjetljivost područja na koje će vjerojatno utjecati zbog:
 - posebnih prirodnih karakteristika ili kulturne baštine,
 - prekoračenja standarda kvalitete okoliša ili graničnih vrijednosti,
 - intenzivnog korištenja zemlje,
 - učinaka na područja ili krajobrazu priznatog zaštićenog statusa na nacionalnoj razini, razini Zajednice ili međunarodnoj razini.
-